

Juhul kui teil on midagi, mida tahaksite TAS-i infolehes edaspidi avaldada, andke sellest julgelti teada.

„TASi uus strateegia – miks seda vaja on?“

Kairi Kell

TASi juhatuse aseesimees

Tartumaa Arendusseltsi strateegia uuendamine on loomulik protsess, mille käigus vaadatakse üle ühiselt seatud eesmärgid ja visioon. On selge, et strateegilised valikud vajavad täiendamist. Arvestades käesolevat aega, on ilmnenud vajadus leida ja seada paika toetusmeetmete fookused, mis vähendaksid laialivalguvust ja toetaks piirkonna ühtsemat arengut tulevikus.

FOOKUSES

TAS-i korraldatavad sündmused 2010. aasta oktoobris

- **4.-5. oktoober** võõrustas TAS külalisi Hollandist. Sealse Ida-Gröningeni piirkonna LEADER tegevusgrupi eest-vedajad väisasid meie huvitavamaid projekte (Taluturg, Sibulatee), kohtusid meie Noortekoguga ning tutvusid Tartu Loomemajanduskeskusega.
- **8.-9. oktoober** õppereis „Tegusad noored ja aktiivsed kogukonnad“ Lõuna-Eesti LEADER tegevusgruppide piirkondadesse. Külastati Värskas Avatud Noortekeskust, Hanikase külakeskust, MTÜ-d Pikakannu Kooli Areng, Sänna Kultuurimõisa, Rõuge Noorteklubi, Tõlliste Avatud Noortekeskust ja Sangaste valla Avatud Noortekeskust Keenis.
- **19. oktoober** Tartumaa arendusorganisatsioonide ümarlaud. Tartumaal on mitmeid arendusorganisatsioone, kes ei ole üksteise tegevusega kursis või kelle võtmeisikud ei ole omavahel tuttavad. Maavanem kutsub kokku ümarlaua vastastikku oma tegevuste tutvustamiseks, ühisosade väljaselgitamiseks ja edasise koostöö kavandamiseks. Tartumaa Arendusselts osaleb ümarlaval ühena Tartumaa üheksateistkümnest organisatsioonist.
- **29.-30. oktoober** Kallaste MTÜ koolitus. Koolituse raames külastavad Kallaste linna sädeinimesed Põlvamaal elluviidud LEADER projekte. Koolituse eesmärgiks on tutvustada LEADER programmi võimalusi maaelu edendamisel ja selgitada, kuidas kaasata kohalikke elanikke elukeskkonna parendamise aruteludesse. Ühiselt unistame Kallaste linna tulevikust ja arutleme ideede elluviimise võimalikkuse üle.

TAS-i liikmete tegemised

- **10. oktoober** Kurepalu Külaselts Priius korraldab Priiuse Seltsimajas "Sulle-Mulle täika". Oodatud on kõik kauplajad ja ostjad. Üritus toimub kell 12-15. Info müügikohtade broneerimise kohta tel. 5229 351.
- **5.-15. oktoober** toimub fotokonkursi Märka Mind! internetihääletus rahva lemmiku leidmiseks. Pilte vaata ja hinda kodulehel www.vvvs.ee. Fotokonkursi korraldab Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus ning konkursi korraldamist rahastab Tartumaa Arendusselts.

Ülevaade toimunud üritustest

Ressursiuuringute töögrupi I koosolek. Koosolekul osalesid TASi poolt tellitud ressursiuuringute (inimressurss, metsaressurss, maaressurss, maavarade ressurss, energiaressurss) teostajad, et ühiselt vaadata, mis on uuringutest praeguseks esile kerkinud, milliseid seoseid märgatakse ning kuidas suurendada seoste esilekerkimist ja uue potentsiaali leidmist.

Uuendajate ideede seminar Ideeturg. Uuenduste otsingul on aasta algusest olnud 21 TASi aktiivset liiget, kes on läbi erinevate seminaride, õppesõitude otsinud oma heale ideele kinnitust. Septembri lõpus toimus uuendajate Ideeturg, kus uuendajad tõid oma ideed žürii ette. Samuti andsid kaasuuendajad konstruktiivset tagasisidet esitletud ideedele. Loodame, et kuuleme varsti ka ellurakendatud suurepäraseid mõtetest.

Strateegiapäevad. Septembris oli kõigil TASi liikmetel võimalus sõna sekka öelda TASi uue strateegia kujundamisse.

TASi uus strateegia 2011 – 2013

TASi uuenev strateegia on saanud sisendit alates kevadest läbi erinevate liikme-intervjuude, kaasajate seminaride, Alatskivil toimunud tulevikukohviku ja ekspertide arvamuse. Liikmetega tehtud intervjuud on andnud tänuväärset tausta seniste kitsaskohtade kindlaks määramisel ja TASiga seotud ootuste fikseerimisel. Strateegia 2011-2013 hakkab valmima ning peamised fookuses olevad valdkonnad uues strateegias on ettevõtlus, noored ja kogukonnad.

Hetkel käimasolevad TASi projektid

RESSURSIUURINGUD

Kuni novembrini toimuvad erinevad ressursiuuringud, mille tulemusena luuakse regulaarselt uuendatavad kartograafilised andmebaasid erinevate andmete analüüsiks. Andmebaasid hakkavad olema TASi kodulehe kaudu kättesaadavad laiale avalikkusele.

Koostöö tõhustamine positiivsete sõnumite edastamiseks meedias

Projekti üldisteks eesmärkideks on TASi piirkonna arendamine läbi kogemuste vahetamise ja sünergiat loovate koostöövõrgustike moodustamise.

Rahastus Noortelt Noortele

Tartumaa Noortekogu koos TASiga on läbi viimas projektitaotlemise konkursi Noortefond. Eesmärgiks on toetada TASi tegevuspiirkonna noorte isiklikku arengut ja rikastada nende elukeskkonda. Maksimaalne toetussumma on 10 000 krooni, minimaalne 1000 krooni. Projektide esitamise tähtajad on **15.oktoober** ja 1.detsember 2010. Projektitaotlejaid nõustab Tartumaa Noortekogu, e-post noortefond.tmnk@gmail.com.

Augustikuus esitatud ja heakskiidetud projektid

Augustikuus esitati hindamisvooru 86 erinevat projekti, enim taotlusi laekus Noorte meetmesse ja oluliselt vähem senisesse populaarsesse Kogukonna I meetmesse. Taotluste hindamine toimus septembri alguses ning kokku kinnitati projekte 5,69 miljoni krooni ulatuses. Huvitavamad projektid ja ideed, millest loodame tulevikus enam kuulda, on kindlasti MTÜ Peipsi Jahtklubi erinevad algatused, Pangodi küla mahetoodangu projektid, Vooremäe Seikluspargi idee. Kinnitatud taotlustega on võimalik tutvuda:

[http://tas.ee/files/Kinnitatud%20taotlused%2009_09_2010\(3\).pdf](http://tas.ee/files/Kinnitatud%20taotlused%2009_09_2010(3).pdf).

ÜRITUSED

STRATEEGIA 2011-2013 PROJEKTID

PROJEKTID

Täiendav projektitaotluste voor novembri alguses

Tartumaa Arendusselts kuulutab välja täiendava projektitaotluste hindamise järgmistes meetmetes:

1. Noorte suurema sidususe saavutamine kogukonnaga.
Jagatav summa on 880 844 krooni.
2. Asukohapõhiste toodete ja teenuste arendamine.
Jagatav summa on 460 302 krooni.
3. Puhketegevuse mitmekesistamine ja majandustegevuse keskkonnasäästlikkuse suurendamine.
Jagatav summa on 377 517 krooni.

Meetmete tutvustus TAS-i kodulehel:
<http://tas.ee/est/meetmed/>

Taotlusi võetakse vastu **1. novembrini 2010. a.** ja hindamise tulemused saab teada peale 9. detsembrist 2010.aastal. Enne taotluse esitamist soovitame käia oma projektiga TAS-is eelnõustamisel, mille eesmärgiks on asjakohased ja meetmetele vastavad projektid. Eelnõustamiseks registreeri palun aeg: tel 743 0088 e-post kaidi.randpold@tas.ee

1. oktoobril lõppes Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutuse Fotokonkurss „Märka Mind!“.

Fotokonkurssi läbiviimist toetas ka Leader Eesti programm.

Fotokonkurss oli sel aastal teistsugune ja paljus osas uuenduslik nii osavõtjatele kui korraldajatele – esmakordselt sai osaleda ainult internetikeskkonnas.

Fotokonkurss on eriline ka seetõttu, et konkursi eesmärk on märgata ja jäädvustada looduses kõige väiksemaid elus või eluta looduse elemente. Olgu need siis putukad, linnud, loomad, taimed, seemned, marjad, lehed või midagi täiesti eriskummalist. Oluline on, et see, mida pildistatakse, vabab eraldi märkamist. Ja tundub, et see lähenemine meie fotokonkursile on end õigustanud. Meie fotokonkurss näitab, et inimesi, kes püüavad loodust jäädvustada just selliselt märgates on üsna palju.

Fotokonkursil sai osaleda kolmes vanuseklassis: kuni 11 aastased (126 fotot sel aastal); 12-16 aastased (205 fotot) ja 17 aastased ja vanemad (487 fotot). Sellel aastal esitati hindamiseks 201 fotot rohkem kui eelneval, mis näitab, et fotokonkursi viimine internetipõhiseks on end igati õigustanud.

Fotokonkursi parimad tööd valib välja tunnustatud loodusfotograafidest koosnev žürii koosseisus Arne Ader ja Urmas Tartes. 5. - 15. oktoobrini toimub internetihääletus rahva lemmiku leidmiseks. Kõigil on võimalus fotokonkursi Märka Mind! pilte vaadata kodulehel www.vvvs.ee ja anda ka oma lemmikpiltidele hääled. Pärast lõpuüritust leiab konkursi tulemused ka meie kodulehelt.

Fotokonkursil jagatakse rohkesti auhindu: igas vanuseklassis antakse välja 3 auhinda, lisaks on rohkesti eriauhindu. Eraldi auhinnad on ka Elva puhkepiirkonnas ja VVV matkaradadel tehtud fotodele. Fotokonkursi lõpuüritus, kus tänatakse osavõtjaid ja avalikustatakse võitjad ning peaauid, toimub Waide motellis 22. oktoobril algusega kell 16.00. Traditsiooniliselt on lõpuürituse üheks oodatumaks osaks ka žürii liikmete õpetlikud ettekanded. Kogu konkursi läbiv keskkonnahariduslik aspekt ongi korraldajatele selle konkursi läbivaks eesmärgiks.

TASi projekt "Elva puhkepiirkonna puhketegevuse laiendamine läbi matkaradade kaasajastamise ja keskkonnateadlikkuse tõstmise" raames, toetussumma 90 891,00 krooni. Kinnitatud 01.12.2009.a.

Fotokonkursi "Märka Mind!"
2009. aasta foto B vanuseklassist.
Kelli Kärsna, 15-aastane

EDULOOD

EDULOOD

Motosport aitab noorte arengule kaasa

Tartumaa Arendusselts toetas eelmise aasta lõpus MTÜ Äksi Motoklubi taotlust, millega klubi soetas enda edasiseks arenguks väga vajalikud mootorrattad. Äksi Motoklubi on piirkonna noorte (eelkõige siiski poiste) seas väga menukas sporditegemise koht. Motoklubi on välja arendanud professionaalse motokrossi raja ning tegeleb pidevalt ka lastele ja noortele võistluste korraldamisega. Nii toimus just Äksis Batimaade ainuke motokrossi karikasari noortele.

Motokrossiga tegelemine on küllalt kulukas ja kõik vanemad ei saa lubada enda lastele treeningratta ostmist. Eriti veel kui ei ole teada, kas laps ka pikemalt spordialaga tegelema jääb. Selliste juhtude tarvis oli Äksi Motoklubil suur vajadus mootorrattaste järele, mis oleksid klubis üldkasutatavad. Uute mootorrattaste soetamine 2010.aasta hooaja alguses on juurde toonud kümnekond noort harrastajat, kes plaanivad tõsiselt motosportiga edasi tegeleda. Nii on Äksi Motoklubisse jõudnud noored Kõrvekülast, Tabiverest, Varalt, Lähtelt ja muidugi Äksist. Motoklubi eestvedaja, Meelis Pärtelpoja, sõnul on tegelemine noorte arendamisega tänuväärne ettevõtmine, sest pikemalt huvi pakkuva ala leidmise juures ei jää aega noortel enam muudeks segavateks ja ehk ka ühiskonna hea tavaga vastuolus olevateks tegevusteks. Lisaks motosportile nakatab klubi noori talvel hokimänguvõimalustega.

TAS toetas Äksi Motoklubi mootorrattaste soetamise projekti 113 999,9 krooni väärtuses.

FONDID

FONDID RAHATAOTLUSTEKS

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali taotlusvoor vabaühenduste piirkondlike kodanikuhariduse projektide toetamiseks	http://www.kysk.ee/?s=487
Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Heade ideede konkurs	http://www.kysk.ee/?s=168
Keskonnaprogramm	http://www.kik.ee/et/taotlejale/keskonnaprogramm.html
Ida-ida. Piiriülese koostöö programm	http://www.oef.org.ee/programmid/idaida/tutvustus.html
Kultuurkapital	http://www.kulka.ee/?mid=108
Noortefond	http://www.oef.org.ee/et/programs/11/
Avatud ühiskonna eriprogramm	http://www.oef.org.ee/konkursid/info/a/avatud-uhiskonna-eriprogramm.html
Hasartmängumaksu Nõukogu	http://hmn.riik.ee/?id=1072
EAS -välismessi toetus	http://www.eas.ee/index.php/ettevotjale/eksport/vaelismessitoetus/ueldist
Arendustöötaja kaasamise toetus	http://www.eas.ee/index.php/ettevotjale/eksport/arendustoeetaja-kaasamise-toetus/ueldist
Stardi- ja kasvutoetus	http://www.eas.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=44&Itemid=443
EAS-arendustöötaja kaasamise toetus	http://www.eas.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=2500&Itemid=1014
KredExi käendusega stardilaen alustavatele ja kuni 3 aastat tegutsenud ettevõtjatele	http://www.kredex.ee/11583
PRIA loomakasvatusehitiste investeringutoetus	http://www.pria.ee/et/toetused/meede/loomakasvatusehitise_investeringutoetus_meede_1_4_2_2010

Kohtumiseni!

www.tas.ee